

PILA ANG POPULASYON SA ILAGA KUNG MAGSUGOD UG 1
KA PARIS (1 LALAKI UG 1 BABAYE) SULOD SA 13 KA BULAN?

1 Kaparisan (1 male and 1 female)
3 bulan – moanak
6 kabook kada anak (3 male & 3 female)

BULAN	BAYE	LAKI	SUB-TOTAL	GRAND TOTAL	PARIS
1	3	3	6	6	3
4	12	12	24	30	15
7	48	48	96	126	63
10	192	192	384	510	255
13	768	768	1536	2046	1023

Kasarangang limpyo nga uma, layo sa impestasyon sa ILAGA.

Reference: Compilation of lecture training handouts of Estrellita N. Mithcer, Agricultural Technologist, Marilog District, City Agriculturist Office, Davao City

ILAGA

Rattus sp.

Prepared by:

City Agriculturist Office
113 Pichon St, Davao City
Tel # 228-6582-228-6385; 228-6395
Farmers' Information and Technology Services
[FITS]
Tel. No. 282 - 1943
E-Mail Add: cityagriculturistoffice@gmail.com

UNSA ANG ILAGA?

- Mao ang pinakanumero uno nga kaaway sa tanan tawo apil na ang mag-uma kay modaut sa tanom gikan sa 10%-100%

UNSA ANG MGA KINAIYA SA ILAGA?

1. Makaon sa tanom.
2. Hiladnanon sa tanang butang gawas sa puthaw.
3. Palaanak
4. Puy-an ang imong uma samtang naay makaon.
5. Hanap ang panan-aw (dili maayo ug panan-aw)
6. Sensitibo sa panimkot, ug pandungog.
7. Kabalo molangoy
8. Laagan
9. Sigi ug pahit-pahit/kitkit para dili motaas ang ngipon.
10. Makaon ug 20-40 grams kada adlaw kada ilaga.
11. Sabaon
12. Pwede gabie ug adlaw moataki

KANUS-A MUATAKI ANG ILAGA?

- Gikan sa pagpugas, pagsabwag, pagluwong, pag-ani hantud sa tipiganan (storage).

UNSA ANG MGA TIMAILHAN SA ATAKI SA ILAGA?

- Naay kinitkitan o kinan-anan
- Presensya sa balay (salag/dungag)
- Naay dalan
- Naay tumob
- Naay tai
- Naay baho sa ihi
- Pinaagi sa tingog
- Presensya sa ilaga

UNSA ANG MGA PAMAAGI SA PAGESUGPO SA ILAGA?

- > CULTURAL CONTROL
- > MECHANICAL/MANUAL CONTROL
- > BIOLOGICAL CONTROL
- > CHEMICAL CONTROL

1.) CULTURAL:

- a. darohon pag-ayo ang luna aron madungog ang balay sa mga ilaga
- b. hinloan ang uma lakip sa palibot
- c. magdungan ug pugas

2.) MECHANICAL/MANUAL:

- a. dakpon og payon
- b. luggit
- c. "Blanketing" - hiniosang pagsumpo pinaagi sa pag tigbas, pagbunal, ug uban pa. Human sa pag-alirong (surround) sa usa ka luna, paglampas paingon sa tunga hantud masakpan ang panun o du-ot sa mga ilaga.

3.) BIOLOGICAL:

- (rat predators) iring, iro, halas, owl, uwak, banug, too, ug uban pa.

4.) CHEMICAL:

- hiloan pinaagi sa kemikal

ANG LIFE CYCLE O KINABUHI SA ILAGA

